

Helsingfors/Mariehamn 17.12.2008

Nr 40/08

Hänvisning Justitieministeriets skrivelse
8.12.2008, nr 18/08/2008.

Till Justitieministeriet

Ärende

Justitieministeriet har i skrivelse 8.12.2008 berett Ålandsdelegationen tillfälle att yttra sig över ett arbetsgruppsbetänkande gällande landskapet Ålands ställning vid fördragsbrott och i EG-domstolen (Justitieministeriets arbetsgruppsbetänkande 2008:9).

Bakgrund

Enligt 27 § 4 punkten i självstyrelselagen hör förhållandet till utländska makter till rikets behörighet med beaktande av bestämmelserna i 9 och 9a kap. Självstyrelselagens 9 kap. gäller internationella förpliktelser, medan 9a kap. reglerar ärenden som gäller Europeiska unionen.

Genom den ändring av självstyrelselagen som trädde i kraft 1.6.2004 (FFS 68/2004) infördes en ny 59c § i självstyrelselagen. Paragrafen gäller beredningen av ställningstaganden som gäller fördragsbrott. Samtidigt infördes även en ny 59d § om landskapets nationella ansvar för bristfälligt eller oriktigt genomförande av gemenskapsrätten och för användningen av gemenskapsmedel. I föreliggande arbetsgruppsbetänkande anges att det efter införandet av de nya paragraferna från landskapets sida påtalats att landskapets möjligheter att föra talan i fördragsbrottsärenden inte är tillräckligt garanterade i självstyrelselagen med hänsyn till att landskapet har ett uttryckligt ansvar.

Den av justitieministeriet 2.9.2008 tillsatta arbetsgruppen hade som uppgift att utarbeta ett förslag till komplettering av 59c § i självstyrelselagen med bestämmelser om att landskapets ståndpunkt på landskapets begäran ska framgå av Finlands svar till kommissionen och i svaromål till Europeiska gemenskapernas domstol i ärenden som hör till landskapets behörighet, om det inte har varit möjligt att samordna landskapets och rikets ståndpunkter. Arbetsgruppen skulle även komplettera paragrafen med en bestämmelse om möjligheten att i enskilda fall ge en representant från landskapet rätt att företräda Finland i EG-domstolen. Förslaget skulle utarbetas i form av en regeringsproposition.

Postadress:

Ålandsdelegationen
Länsstyrelsen
PB 58
22101 MARIEHAMN

Telefon:

växel 018-635270

Telefax:

018-635268

Adress i Helsingfors:

Georgsgatan 9 A 4
00120 HELSINGFORS

Arbetsgruppens förslag

Arbetsgruppen föreslår att två nya moment fogas till 59c § i självstyrelselagen. Målsättningen för propositionen anges vara att på lagnivå förtydliga att statsrådet ska göra sitt bästa för att garantera landskapet ett rättvist förfarande i de mål och andra ärenden som behandlas vid EG-domstolen. Förslaget är utformat utifrån utgångspunkten att det enligt EU-rätten är medlemsstaterna som är parter i s.k. överträdelseförfaranden och inför EG-domstolen. Enligt arbetsgruppsbetänkandet har de föreslagna bestämmelserna utformats så att landskapet ska ha ett så stort inflytande som det med hänsyn till detta är möjligt.

Enligt den föreslagna bestämmelsen i 59c § 2 mom. skall Finlands svar och ställningstagande angående brister vid fullgörandet av medlemsstatens skyldigheter, till den del fullgörandet hör till landskapets behörighet, på landskapsregeringens begäran utformas så att landskapets ståndpunkt framgår, om landskapets och rikets ståndpunkter inte kan samordnas. En representant från landskapet skall ges rätt att delta i det muntliga förfarandet vid Europeiska gemenskapernas domstol om en talan angående här avsedda brister väckts vid domstolen. Den föreslagna 59c § 3 mom. berättigar landskapsregeringen att göra en motiverad framställning hos statsrådet om att Finland ska delta i en anhängig rättegång vid Europeiska gemenskapernas domstol eller väcka talan vid domstolen när det gäller frågor som hör till landskapets behörighet eller annars kan ha särskild betydelse för landskapet.

Ålandsdelegationens yttrande

Ålandsdelegationen konstaterar att de föreslagna nya bestämmelserna innebär en precisering av landskapets ställning vid handläggningen i Europeiska gemenskapernas domstol av ärenden som hör till landskapets behörighet.

Ålandsdelegationen har inget att erinra mot den föreslagna propositionen.

Ändringar av självstyrelselagen skall ske i den ordning som anges i 69 § i självstyrelselagen och 73 § i grundlagen.

Peter Lindbäck
ordförande

Rainer Åkerblom
sekreterare